

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.**

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюллетень підготували** С. Горова, Т. Гранчак, О. Пестрецова, Н. Тарасенко. **Адреса редакції:** НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюллетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 80
(26 жовтня 2010 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	14
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	16
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	21
ПОЛІТИКА	25
ЕКОНОМІКА.....	31

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Зустріч Президента України В. Януковича та Прем'єр-міністра Канади С. Гарпера

25 жовтня в Києві відбулася зустріч Президента України В. Януковича та Прем'єр-міністра Канади С. Гарпера. Вітаючи С. Гарпера в Києві, Президент подякував йому за прийняття запрошення відвідати Україну. «Зараз ми маємо можливість обговорити багато питань», – зауважив В. Янукович. «В України та Канади стабільні дружні відносини, і нам з вами треба їх продовжувати», – переконаний Президент.

Зі свого боку Прем'єр-міністр Канади відзначив, що Україна є Батьківщиною понад 1 млн канадців українського походження. «Канада завжди дуже пишалася своїми відносинами з Україною, зокрема, з часу здобуття вашою державою незалежності», – сказав С. Гарпер, нагадавши, що саме Канада першою з західних держав визнала незалежність України.

Після завершення зустрічі під головуванням Президента та Прем'єр-міністра відбулися українсько-канадські переговори.

«Ми з великим задоволенням зустрічаємо Вас, шановний пане Прем'єр-міністре, і всю канадську делегацію тут, в Україні», – наголосив В. Янукович на початку переговорів.

Президент підкреслив, що цей візит Прем'єр-міністра Канади до України «є довгоочікуваним і глибоко символічним», адже він припиняє одинадцятирічну паузу у візитах керівників урядів наших двох країн.

«Ми оцінюємо цей візит як візит високого рівня довіри між нашими країнами, як візит, який підкреслює особливе партнерство між нашими державами», – заявив В. Янукович.

Глава держави висловив упевненість, що Україна та Канада повинні створити такі дієві механізми співпраці, які дали б можливість отримати позитивний результат за всіма напрямами двосторонніх відносин. Насамперед – це торговельно-економічні відносини, гуманітарне співробітництво, обмін досвідом у питаннях реформування країн.

У свою чергу Прем'єр-міністр Канади С. Гарпер подякував В. Януковичу за запрошення відвідати Україну та за теплий прийом. Він наголосив, що завдяки українській громаді в Канаді Україна з Канадою «мають історичні відносини». «Канада з особливим ентузіазмом співпрацює з Україною з часів її незалежності», – додав С. Гарпер.

Прем'єр-міністр наголосив, що хоч політичні відносини України та Канади були і залишаються міцними, «треба ще багато працювати», зокрема над розвитком комерційних відносин між державами.

Після завершення переговорів у присутності Президента України В. Януковича та Прем'єр-міністра Канади С. Гарпера відбулося підписання міжурядового Меморандуму про взаєморозуміння стосовно молодіжних обмінів.

Документ підписали міністр України у справах сім'ї, молоді та спорту Р. Сафіуллін та Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Д. Карон.

Головною метою меморандуму є сприяння обміну молоді, яка отримуватиме кращі можливості для подорожування, проживання.

У своїй заяві на спільній прес-конференції глава Української держави привітав Прем'єр-міністра Канади з його довгоочікуваним візитом до України.

«Україну та Канаду пов'язують гуманітарні відносини. У Канаді проживають понад 1 млн 200 тис. українців. Тому я хотів би підкреслити: саме це нас ще більше єднає. Ми пишаємося, що українці, які проживають у Канаді, вносять свій позитивний внесок у розвиток цієї чудової країни.

З паном Прем'єр-міністром ми обговорили цілу низку питань двосторонніх відносин. Це – торговельно-економічні, гуманітарні відносини, наше співробітництво в міжнародних організаціях, питання інтеграції України в європейський простір.

Ми також підкреслили, що той рівень торговельно-економічних відносин, який сьогодні є між Україною та Канадою, не відповідає потенціалові наших країн – він дуже низький.

Нам необхідно значно активізувати роботу наших урядів і, безумовно, працювати з бізнесом, організовувати бізнес-конференції як на території України, так і на території Канади.

Україна пішла шляхом реформ. Цей шлях непростий і дуже тривалий. І для нас дуже важливо використати канадський досвід – він для нас дуже цікавий. Тому я впевнений, що сьогоднішній крок, який ми зробили з лібералізації візового режиму, це лише перший крок на цьому шляху. У подальшому нам необхідно значно активізувати цю роботу і досягти безвізового режиму між нашими країнами.

Ми також домовилися, що сприятимемо значному збільшенню авіарейсів між Україною та Канадою.

Я хочу побажати Прем'єр-міністрів Канади, канадському народу, українській діаспорі, яка проживає в Канаді, щоб ми крок за кроком зміцнювали наші взаємини, і від цього краще жили народи і України, і Канади», – сказав В. Янукович.

Зі свого боку Прем'єр-міністр Канади підкреслив: «Канада і канадці відчувають глибоку любов до України та українського народу». Він нагадав, що сьогодні українська громада Канади є третьою за чисельністю у світі після України та Росії.

«Саме через це канадці відчувають особливу гордість, що Канада стала першою західною країною, яка визнала незалежність України в 1991 р. Канада підтримувала і підтримуватиме поступ України у напрямі свободи і демократії», –

сказав С. Гарпер.

Прем'єр-міністр відзначив, що підписаний сьогодні міжурядовий меморандум дасть можливість молоді наших країн простіше подорожувати між Україною та Канадою, працювати на їх територіях.

«Мені дуже приємно оголосити, що наступний раунд переговорів між Україною та Канадою щодо вільної торгівлі розпочнеться 13 грудня цього року», – також зазначив С. Гарпер.

Крім того, сторони погодилися, що трансатлантична торгівля є також дуже важливим компонентом для обох країн, і сторони співпрацюватимуть у цьому напрямі.

«Особливі зв'язки між нашими країнами закарбовані у нашу історію. Але треба дивитися в майбутнє і працювати над такими Канадою і Україною, які будуть і подалі співпрацювати і у двосторонньому форматі, і на міжнародній арені», – сказав Прем'єр-міністр Канади (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2010. – 25.10).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, канд. іст. наук, заввідділу СІАЗ

Проблеми передвиборних перегонів

Наближення дати місцевих виборів супроводжується, на жаль, зростанням градусу нервозності політичних сил. Зокрема, 25 жовтня лідер «Батьківщини» Ю. Тимошенко провела прес-конференцію, на якій заявила про підготовку фальсифікації результатів виборів через незаконний друк додаткових виборчих бюллетенів. Відповідно до її заяви, у типографії підприємства «Фоліо Плюс» Харкова було надруковано 720 тис. фальшивих бюллетенів.

«Це бюллетені, які друкувалися без права і обліку. Нерозрізані. На складі підприємства знайдені бюллетені, які не мусили там друкуватися, в обсязі 720 тис. штук. Це достатньо, щоб сфальшувати вибори», – заявила Ю. Тимошенко. «Ніхто не може проконтролювати (друк бюллетенів), і ніхто не може засвідчити, що така ж ситуація не відбувається в інших областях України. Сам цей факт, який є екстраординарним, говорить про те, що вибори в Україні готовуються на основі системних фальсифікацій», – сказала вона. Лідер «Батьківщини» повідомила також про звернення до Генпрокуратури з вимогою за даною ситуацією порушити кримінальну справу.

За її словами, про факт друку додаткових неврахованих бюллетенів одному з кандидатів у мери Харкова повідомив невідомий ввечері 22 жовтня. Одразу ж це

стало відомо опозиції. Як поінформувала лідер «Батьківщини», в обласній ТВК спочатку повідомили, що додаткові бюллетені не замовляли, хоча згодом показали договір з підприємством. Директор видавництва, яке виконувало замовлення, пояснив, що це – резерв, який через технічні збої довелось виготовляти в іншій типографії і додруковувати 23 жовтня, хоча вже 21 жовтня бюллетені мали бути передані виборчкомам.

Скандалний тираж з позначкою «спец» і роботу типографії вже перевірила прокуратура. Як пояснив прокурор Харкова Є. Попович, на складі дійсно було знайдено пачку з позначкою «спец», в якій було більше 11 тис. бюллетенів, проте це – передбачений законодавством резерв. Таким чином, прокуратура Харкова не знайшла підстав для порушення кримінальної справи по ч. 1 ст. 158 (незаконне виготовлення або зберігання або використовування явно незаконно виготовлених виборчих бюллетенів) Кримінального кодексу за матеріалами перевірки заяв представників «Батьківщини» про незаконний друк бюллетенів в друкарні підприємства «Фоліо Плюс» в Харкові.

За висновком же експертів, які перевірили бюллетені, це взагалі фабричний брак, оскільки текст на них зміщений донизу.

Глава Харківської облдержадміністрації М. Добкін заперечує порушення законодавства під час друку виборчих бюллетенів в Харкові.

«Рішення про виготовлення бюллетенів ухвалювалося обласною територіальною виборчою комісією виключно на підставі чинного законодавства... На підставі цього рішення була вибрана друкарня, з якою уклали договір у відповідність до ст. 66 і 67 закону України про вибори, в тій редакції, по якій сьогодні проводяться вибори», – заявив М. Добкін.

Губернатор підкреслив, що правоохоронні органи не знайшли жодного порушення при виготовленні бюллетенів, про які заявляють представники партії «Батьківщина». М. Добкін також завірив, що вся виборча кампанія в області проходить без явних порушень, і 31 жовтня голосування пройде чесно і відкрито.

Незважаючи на такі заяви влади, опозиція висунула вимогу знищити всі надруковані в типографії бюллетені і виготовити нові – іншого кольору, навіть якщо для цього необхідно буде перенести вибори на пізніший термін. У свою чергу Партія регіонів наголошує, що такими заявами «бютівці» намагаються зірвати вибори.

Коментуючи ситуацію, в Міністерстві внутрішніх справ не виключають, що вона використовується опозиційними політичними силами з метою привернути увагу напередодні виборів. Міністр внутрішніх справ України А. Могильов вважає цілком імовірними до кінця тижня «такі інсінуації» в інших регіонах.

Справедливість такого припущення підтвердила сама Ю. Тимошенко, яка, перебуваючи у Хмельницькому, заявила про виявлення фальшивих бюллетенів в приміщенні фірми, яка одержала замовлення на виготовлення бюллетенів для голосування на місцевих виборах в Хмельницькій області.

За словами лідера «Батьківщини», представники штабу партії знайшли

близько 1000 фальшивих бюллетенів, деяку кількість яких вдалося вилучити.

Як додав голова хмельницької обласної партійної організації «Батьківщина», народний депутат В. Кравчук (БЮТ), матеріали про цей факт передані в прокуратуру. Також представник партії сказав, що вже готується повідомлення в Організацію з безпеки і співробітництва в Європі про це порушення.

Раніше Ю. Тимошенко заявляла про намір передати до ОБСЄ матеріали про друк фальшивих бюллетенів в Харкові. «Ми передамо ОБСЄ, всім міжнародним організаціям, громадським організаціям України, які спостерігають за виборами в Україні і дають оцінку чесності або нечесності їх проведення, передамо всі матеріали. Дамо пояснення і витяги із законодавства для того, щоб у них була можливість переконатися в тому, що вибори в Україні масштабно фальсифікуються, і що вони нічого спільногого не матимуть з волевиявленням народу».

Також члени ТВК виявили 111 тис. фальшивих виборчих бюллетенів до Івано-Франківської обласної ради в багатомандатному виборчому окрузі. Бюллетені були знайдені 25 жовтня в Івано-Франківську в приміщені друкарні "Кубекс". Про це повідомляє прес-служба партії "Свобода". За її інформацією, ще "80 тис. фальшивих виборчих бюллетенів" виявлено по мажоритарних округах області.

У зв'язку із повідомленнями про ймовірні порушення законодавства під час виготовлення виборчих бюллетенів у Харкові Президент України В. Янукович доручив правоохоронним органам розібратися у ситуації і дати правову оцінку наведеним фактам. Про це йдеться у повідомленні на сайті Президента України.

У повідомленні наголошується, що глава держави виступає за проведення чесних, прозорих, демократичних виборів. В. Янукович підкреслив неприпустимість порушення законодавства. «Всі складові виборчого процесу повинні базуватися виключно на законі про вибори», – наголосив Президент

У свою чергу Прем'єр-міністр М. Азаров заявив, що влада реагуватиме на кожне порушення і каратиме винних. Про це йде мова в заявлі Прем'єр-міністра України М. Азарова, розміщений на офіційному сайті уряду.

«З наближенням виборів з боку окремих політичних сил і громадських організацій все частіше звучать скарги про тиск на кандидатів від опозиційних партій з боку влади на місцях, про застосування так званого адміністративного ресурсу», – мовиться в заявлі.

М. Азаров нагадує, що Президент України В. Янукович вже висловлювався з приводу можливих порушень під час підготовки до виборів. «Він попередив про абсолютну неприпустимість будь-яких обмежень права громадян на вільне волевиявлення і про сувору відповідальність перед законом посадовців, які допускають порушення конституційних прав і свобод людей», – відзначив М. Азаров.

«Зі свого боку хочу завірити, що всі випадки протизаконних дій, якщо такі будуть в ході підготовки до виборів до місцевих органів влади 31 жовтня цього року, будуть невідкладно розглянуті. У разі їх підтвердження результати таких порушень будуть негайно виправлені. У влади достатньо важелів, щоб до дня

голосування встигнути усунути імовірні зловживання на місцях і забезпечити всім учасникам виборчого процесу рівні можливості. Хочу ще раз з усією відповіальністю заявити, що на кожний випадок, у разі порушень конституційних прав громадян і учасників виборчого процесу, буде принципова реакція влади. Вибори 31 жовтня пройдуть без порушень, відкрито і демократично», – мовиться в заявлі Прем'єр-міністра.

Тим часом у МВС з 25 жовтня вирішили взяти під охорону підприємства, де виготовляють бюллетені. За словами радника міністра внутрішніх справ К. Стогнія, ці підприємства охоронятимуться підрозділами міліції до перевезення і передачі бюллетенів на виборчі дільниці під охорону інших підрозділів міліції, які забезпечуватимуть порядок на дільниці. Крім цього, міністерство організувало роботу штабів з прийому заяв громадян про порушення, пов'язані з виборчим процесом.

До виборів залишилось чотири дні...

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Місцеві вибори-2010: можливі ризики в уявленнях опозиції

Наприкінці вересня лідери дев'яти опозиційних партій України підписали лист до міжнародних організацій щодо своєї стурбованості відносно можливості проведення недемократичних виборів в Україні. Опозиційні політики спрямували лист до керівництва Ради Європейського Союзу, Єврокомісії, Європарламенту, ПАРЄ, ОБСЄ, іноземним послам в Україні та керівникам міжнародних організацій.

Підписи під зверненням поставили керівники партій «Батьківщина», НРУ, УНП, «Народна самооборона», Європейська партія України, «Українська платформа», «Громадянська позиція», ПРП і Партія захисників Вітчизни.

У листі зазначається, що нинішня влада, зловживаючи своїми повноваженнями, здійснює комплекс заходів, спрямованих на створення масштабної системи фальсифікацій та суттєвого спотворення результатів виборів 31 жовтня на свою користь.

Лідери опозиційних партій заявили, що влада застосовує сім основних технологій фальсифікації, зокрема жорстке домінування пропрезидентської більшості у ЦВК, порушення принципу пропорційності при формуванні ТВК на користь провладних партій, порушення пропорційності призначення керівництва ТВК, формування складу дільничних комісій з перевагою на бік однієї з політичних сил, закріплення законом можливості підрахунку голосів без наявності кворуму в комісії.

«Очевидно, що проведення 31 жовтня 2010 р. чесних, прозорих, демократичних виборів, які б відповідали європейським та світовим стандартам, є неможливим. Викликає сумнів необхідність проводити вибори, якщо їх результати не

відображатимуть справжнє волевиявлення народу», – зазначається в листі.

У продовження теми можливих фальсифікацій лідер партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко в інтерв'ю «Дзеркалу тижня» заявила, що «чесні вибори за встановлених сьогодні правил неможливі». «Ми відкрито звернулися до світової демократичної спільноти не визнавати ці вибори чесними, якщо правила їх проведення не будуть змінені. Не потрібно забувати, що ці місцеві вибори – генеральна репетиція відпрацювання системи фальсифікації для всіх наступних», – наголосила Ю. Тимошенко.

Для підтримки своєї позиції опозиційні сили використовують апробований на попередніх виборах технологічний прийом: повідомлення лише вигідних цим силам результатів окремих соціологічних опитувань. На базі цих однобічних результатів робляться висновки про те, що загальні настрої українців щодо місцевих виборів 31 жовтня 2010 р. свідчать про те, що майже 60 % виборців очікують фальсифікацій під час виборчого процесу, у тому числі 31 % – значних фальсифікацій, які впливатимуть на результати виборів, 28 % – незначних. Такими виявилися результати опитування, яке соціологічна група «Рейтинг» провела в усіх регіонах України. Серед тих респондентів, які очікують значного фальшування результатів голосування, майже половина впевнені, що вони будуть на користь Партії регіонів, а 9 % – на користь «Батьківщини». Разом з тим 27 % опитаних вважають, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Серед респондентів, які очікують незначних фальсифікацій, на Партію регіонів вказують вже менше – 30 %, а на «Батьківщину» – навпаки більше – 17 %. Чверть опитаних у цій групі думає, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Більше половини опитаних у Заході, в Центрі і Півночі України (група «Рейтинг» не дає результатів на Сході), які вважають, що на виборах будуть фальсифікації, вказують на Партію регіонів, майже кожен десятий – на «Батьківщину». Це близько 80 % виборців «Свободи» і «Батьківщини», 63 % – «Фронту змін», половина – «Сильної України» і третина КПУ. Цікаво, що близько половини виборців Партії регіонів також вважають, що на цих місцевих виборах будуть фальсифікації, у тому числі 13 % – значні. Ці респонденти не звинувачують жодну конкретну партію – дві третини з них говорять, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Загалом по країні рівень недовіри населення до виборчого процесу зріс, відзначив директор соціологічної групи «Рейтинг» О. Антипович. «Очікування фальсифікацій були завжди, але в даному випадку мова йде вже про 60 % населення. І тільки кожен п'ятий не очікує на фальсифікації. Серед тих людей, які говорять про значні фальсифікації, половина вважає, що це буде робити Партія регіонів, партія влади. Чверть цих людей говорять, що всі партії будуть займатися фальсифікаціями, але все-таки, напевно, вперше у нас є звинувачення однієї політичної сили», – зауважує соціолог.

Водночас керівник соціологічної компанії Research&Branding Group

Є. Копатько вважає, що рівень очікувань фальсифікацій залишається незмінним, а значення цього фактору перебільшено. «Завжди люди говорять, що вибори будуть сфальсифіковані. Це настільки очевидно, що, я гадаю, це маніпуляція даними. Після 2006-го, 2007-го, я не беру 2004 р. до уваги, говорилося дуже багато, але, зрештою, усі визнали вибори 2006, 2007, 2008 та 2010 рр., хоч розмов про фальсифікації з одного та іншого боку була просто величезна кількість. Більшим було очікування того, що це відбудеться, ніж це сталося насправді», – наголосив Є. Копатько.

Попри скептичне ставлення більшості українців до виборчого процесу, за словами соціолога О. Антиповича, у голосуванні 31 жовтня візьме участь близько 60 % виборців. За підрахунками Є. Копатька, рівень явки не перевищуватиме 50 %.

Головною технологією фальсифікації виборів опозиціонери найчастіше називають новий закон про місцеві вибори. З часу його прийняття прозвучало чимало різкої критики на адресу Партиї регіонів та її союзників. Сьогодні ж більшість експертів констатують, що місцева виборча кампанія-2010 проходить під прапором тотального домінування влади, яка скрупульозно виписала, а тепер і експлуатує на свою користь закон про місцеві вибори. Основні негативні зміни у виборчому законодавстві, що їх відзначили експерти, – неможливість самовисування позапартійних кандидатів на посади мерів та депутатів рад, принципи формування територіальних виборчих комісій та надання їм можливості виносити рішення без наявності кворуму, а лише за підписом голови, заступника і секретаря ТВК.

Зокрема, процедура формування ТВК передбачає, що до складу територіальної комісії входять не більше 18 представників політичних партій. Три з них презентують непарламентські організації і шляхом жеребкування потрапляють до тієї чи іншої територіальної комісії. Що стосується парламентських партій, то вони мають право подавати до складу ТВК як по три кандидатури від парламентської фракції, створеної однією партією (якими є ПР і КПУ), так і по три кандидатури від фракції, яка об'єднала в собі кілька партій (БЮТ, як відомо, об'єднує три партії, НУ – НС – дев'ять). Таким чином, політичні сили парламентської коаліції отримують дев'ять з 18 місць у ТВК, плюс три представники непарламентських партій, серед яких не обов'язково опиняться опозиційні, разом – 12. Отже, парламентській опозиції залишається шість місць. Проте, взявши до уваги, що фракції БЮТ і НУ – НС не є однопартійними, не можна стверджувати, що всі члени, які потрапили в комісії від цих фракцій, гратимуть на боці опозиції.

У результаті, за даними тижневика «Дзеркало тижня», у цілому по країні в тервиборчкомах коаліційні партії представляють 6895 осіб (у тому числі 2079 «регіоналів»), опозицію – 2909 представників (у тому числі 1380 «бютівців»). Те ж саме стосується й статистики щодо тих, хто обіймає керівні посади. Так, у 24-х із 37-ми територіальних комісій Київської області, наприклад, головують

«регіонали», у шести – Блок В. Литвина, в одній – комуніст і в одній – «бютівець».

Процес формування дільничних комісій, у свою чергу, цілком «віддано на відкуп територіальним комісіям, які формують дільниці, виходячи виключно з виборчого досвіду кандидатів, а не політичної належності». Отже, ТВК отримали можливість усувати з дільниць усіх неугодних владних членів. У результаті навіть у Львівській області в ряді дільниць представників БЮТ і НУ – НС визнано некомpetентними.

До ще однієї нової загрози чесним виборам намагається привернути увагу опозиційна партія «Батьківщина». Її представники заявляють про «терористичне захоплення» владою своїх партійних структур на місцях. Яскравий приклад – повсюдне поширення клонів місцевих осередків «Батьківщини». На сьогодні в 15 районах Київської, Львівської та Кіровоградської областей ЦВК і ТВК зареєстровані липові списки партії Ю. Тимошенко, що легітимізовані завдяки новій практиці Центрвиборчому, який реєструє списки кандидатів на підставі витягу про керівництво партійного осередку з реєстру Мін'юсту. Однак у багатьох випадках вказаний реєстр містить застарілу інформацію, яка не враховує рішень вищих партійних органів щодо зміни керівного складу чи виключення з рядів партії окремих членів.

Наявність даної «загрози», очевидно, можна прокоментувати як наслідок складних організаційно-ідеологічних проблем у самій партії і неоперативності її керівництва у підготовці до виборчих перегонів.

За словами члена Національного бюро «Сильної України» і керівника Експертної комісії партії з правових питань і судової реформи О. Павленко, «існує низка моментів, які дадуть змогу (у майбутньому. – Ред.) говорити про можливість використання адміністративного ресурсу під час місцевих виборів». О. Павленко визнала, що «Сильна Україна» має серйозні проблеми з реєстрацією в Дніпропетровській і Луганській областях. І якщо на крайньому сході країни ситуація близька до вирішення, то в рідній для С. Тігіпка області діється щось неймовірне: 26 первинних організацій «Сильної України» не змогли одержати свідоцтво про реєстрацію під надуманими приводами. Корінь проблеми варто шукати в тому, що партія Тігіпка сьогодні є найпопулярнішою на Дніпропетровщині, значно випереджаючи конкурентів у рейтингу, а місцеве управління юстиції підкоряється Мін'юсту, який очолює член Партиї регіонів О. Лавринович. Служителі української Феміди ухитряються не реагувати навіть на звернення віце-прем'єра, який пообіцяв діяти жорстко й адекватно, якщо його соратники не отримають свідоцтво про реєстрацію партійних організацій.

Аналіз норм закону й розвитку політичної ситуації в країні дав змогу О. Павленко припустити, що вибори 31 жовтня будуть «найжорсткішими, починаючи з 2004 р.». При цьому вона зазначила, що хоча партія вибрала захисну стратегію юридичного супроводу виборчого процесу, їй під силу протистояти адміністративному ресурсу й відстоїти результати, отримані «Сильною Україною» у всіх регіонах країни.

Лідер політичної партії «Фронт змін» А. Яценюк, не оприлюднюючи своїх вихідних данів, прогнозує фальшування результатів місцевих виборів за допомогою адміністративного ресурсу на рівні 5 %. Він повідомив, що «Фронт змін» має серйозні домовленості з політичними партнерами щодо спільногопаралельного підрахунку голосів. У кожній територіальній виборчій комісії партія сподівається отримати оригінал протоколу з мокрою печаткою.

«Якщо будуть розбіжності з цифрами, які потім підрахують на загальноукраїнському рівні, будемо домагатися скасування результатів голосування на тих дільницях, де їх будуть фальшувати», – наголосив А. Яценюк.

За його словами, на сьогодні «Фронт змін» відчуває адміністративний тиск практично в усіх областях України. «Непоодинокі випадки, коли у наших кандидатів у депутати, як за мажоритарними округами, так і за списками, просто виривають сторінки з декларацій, підмінюють цілі комплекти документів задля того, щоб відмовити в реєстрації», – заявив лідер партії. Водночас А. Яценюк висловив переконання, що «Фронт змін» отримає представництво в усіх обласних радах України, «навіть у Донецькій».

Проявом дій адміністративного ресурсу, висловлює свою гіпотезу голова Комітету виборців України О. Черненко, може стати масове зняття з реєстрації рейтингових кандидатів у депутати місцевих рад чи на посади мерів міст напередодні дня голосування 31 жовтня. Він підкреслив, що, згідно з чинним законом про місцеві вибори, зняти з реєстрації будь-якого кандидата дуже легко. При цьому О. Черненко зауважив, що мова не йдеться виключно про опозиційних до влади кандидатів. На його думку, зняті з реєстрації будуть намагатись і опозиційних «до місцевих кланів» кандидатів.

Голова КВУ не виключає, що в останній вечір перед виборами буде багато повідомлень про зняття рейтингових кандидатів. «Я думаю, технологія зняття рейтингових кандидатів за надуманими підставами працюватиме, і ми в останнійвечір будемо отримувати сигнали, що у нас кандидати-лідери перегонів будуть сипатись, як груші», – зауважив О. Черненко, додавши, що це одна з найбільших небезпек нинішньої виборчої кампанії.

Також він зазначив, що на сьогодні надходять сигнали про перевірки діяльності або навіть порушення кримінальних справ проти діючих міських голів. Для прикладу О. Черненко нагадав про затримання працівниками СБУ мера міста Кам'янець-Подільського М. Нечая.

Викликають здивування заяви, що лунають сьогодні з уст представників ЦВК, що, власне, мають бути на стороні проведення виборів у правовому руслі, з дотриманням чинного законодавства. Відкрито лобіюючи інтереси однієї сторони – опозиційної – заступник голови Центральної виборчої комісії Ж. Усенко-Чорна заявила на зустрічі з делегацією Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи, що «вперше за останні роки в Україні сформовано виборчі комісії не на паритетних засадах, а при цілковитому домінуванні окремої політичної сили. Таке домінування у виборчих комісіях спотворює не тільки загальні принципи

проведення вільних, чесних виборів, а й викривлює на практиці право взяти участь у виборах в окремих регіонах. Сьогодні одна з потужних політичних сил, по суті, позбавлена можливості брати участь у виборах. У діяльність політичних партій втручаються органи виконавчої влади, зокрема, адміністративним шляхом заблоковано участь у виборах конкретної політичної сили», – сказала Ж. Усенко-Чорна.

Заступник голови ЦВК повідомила представникам європейської організації, що найбільшими вадами та загрозами нового закону про місцеві вибори, ухваленого перед виборами, є скорочення термінів виборчого процесу. На її думку, це практично руйнує право політичних партій на оскарження результатів та дій виборчих комісій. «Хоча номінально таке право у законі присутнє, але практика і швидкість виборчого процесу це право зводить до нуля. Крім того, в Україні існують норми, які дуже жорстко регулюють процедуру подання скарг, і фактично за невеликим винятком ці скарги приречені на те, щоб комісії їх не розглядали за формальними ознаками. Закон виписаний таким чином, щоб максимально розширити коло для використання адміністративного ресурсу», – вважає вона.

На думку члена ЦВК А. Магери, виборче законодавство України є недосконалім. «Закон та законодавча база в Україні з кожним роком гіршає і рухається не в бік прогресу. Механізми закону розроблено таким чином, щоб поставити одну партію у нерівне становище з іншими. Для прикладу, згідно зі ст. 22 закону про місцеві вибори, склад територіальних виборчих комісій формується не в однаковій кількості від різних політичних партій. Наприклад, КПУ гарантовано має трьох представників у територіальній комісії. Натомість Українська республіканська партія «Собор» чи ХДС не мають жодного представника», – пояснив він.

Тим часом своє занепокоєння долею майбутніх виборів в Україні висловлюють європейські спостерігачі. Втім, як переконаний голова Комітету виборців України О. Черненко, системного міжнародного аналізу місцевих виборів в Україні не буде. Він зауважив, що запрошення міжнародним організаціям, зокрема ОБСЄ, прислати своїх представників для моніторингу місцевих виборів в Україні було надіслане із запізненням, тому слід очікувати «невеличкої (буквально кілька осіб), оціночної місії ОБСЄ, яка надасть не повноцінний звіт, а швидше інформаційний прес-реліз». За прогнозами О. Черненка, на місцевих виборах в Україні працюватиме не більше 50 міжнародних спостерігачів. «Присутність міжнародних спостерігачів не зробить вибори демократичнішими, але зробить їх більш легітимними в очах світу. Місцеві вибори завжди мало цікаві, світ цікавлять національні кампанії», – заявив О. Черненко.

Насправді визнання світом демократичності місцевих виборів в Україні має надзвичайно велике значення. Експерти відзначають надзвичайну wagу цьогорічних місцевих виборів для всіх політичних сил і, особливо, для Партії

регіонів. Це перші вибори після обрання Президентом В. Януковича. Електоральний результат пропрезидентської партії матиме велику вагу як з огляду на реакцію міжнародного співтовариства, так і з урахуванням внутрішньополітичної потреби підтвердження діючою владою правильності свого курсу. Успішні результати Партії регіонів на місцевих виборах можна буде трактувати як самого роду референдум на підтримку влади, що дасть їй карт-бланш на продовження своєї соціально-економічної, гуманітарної та міжнародної політики.

«Якщо влада справді вдасться до фальсифікації – це буде крах для неї, крах для всіх її інститутів. Це – шлях до ізоляції України. З нами ніхто не буде рахуватися. Ми вже маємо безліч прикладів, коли нашу країну, яку багато років моніторить ПАРЄ, гостро критикували за різноманітні порушення», – відзначає лідер «Єдиного центру» В. Балога.

«Сьогодні точно можу назвати одну людину, яка має бути найбільше зацікавлена в проведенні відкритих і законних виборів, без деформацій і підтасовок. Це Президент В. Янукович. Для нього – це перші вибори після приходу до влади. Три попередні кампанії світ визнав демократичними і чесними. Главі держави як нікому потрібно закріпiti цю тенденцію. У цьому – його реноме перед світом.

Більше того, влада має зрозуміти, що перемогти в усіх без винятку регіонах – це нереальне завдання! У кожній громаді є прихильники різних політичних партій, є свої поважні люди, які мають авторитет у регіоні. Можна змиритися з тим, що деято сьогодні переходить у Партію регіонів. Це їхня позиція – хай переходят! Але ні громадяни України, ні світова спільнота не змиряться з фальшуванням результатів виборів. Це шлях в безодню!» – переконаний В. Балога.

Політологи пропонують убездпечити місцеві вибори від фальсифікацій. Директор Інституту Горшеніна В. Фесенко, зокрема, закликає провести під час місцевих виборів національний екзитпол. «Я закликаю всіх, у кого є така можливість, зробити відповідні організаційні кроки, ну а потенційним донорам – надати кошти на проведення екзитполів. Я пропоную це і всім зацікавленим сторонам, і тим, хто до цього може мати інтерес, для яких важливим є збереження демократичного процесу в Україні. Я думаю, що було б дуже доцільно, щоб на місцевих виборах, так як і на парламентських і на президентських, була застосована процедура екзит-полу. Звичайно так, щоб це не було інструментом передвиборної маніпуляції, але щоб у нас не було ризиків запланованих результатів, про які зараз багато чуток і розмов, протоколів, які вже існують – ще до дати голосування», – сказав В. Фесенко.

Він зазначив, що ця кампанія «буде достатньо непростою, суперечливою і в чомусь тестовою. Тестовою саме для української демократії. Чи буде збережено на цих виборах конкурентність виборчого процесу, конкурентність виборів і, відповідно, конкурентна демократія? Чи ми зробимо значний суттєвий крок на шляху до так званої керованої демократії?» – пояснив експерт.

Для об'єктивного інформування громадян про перебіг передвиборної кампанії, а також задля забезпечення їхнього вільного волевиявлення під час самого голосування 31 жовтня в Україні засновано громадський прес-центр. Його заснували громадські організації, які вже мають досвід моніторингу та спостереження за місцевими виборами. Серед них – Комітет виборців України, Громадянська мережа «Опора», Мережа підтримки реформ, Фонд «Демократичні ініціативи» та Громадянська асамблея України. Підтримку цій ініціативі надав також Міжнародний фонд «Відродження». Мета громадського прес-центру «Місцеві вибори-2010: факти, порушення, тенденції» – докладне інформування про перебіг виборчої кампанії, її тенденції, випадки зловживань та застосування адмінресурсу, а також оцінки експертів та спостерігачів.

Керівник проекту А. Когут нагадав в інтерв'ю Deutsche Welle, що в Києві місцевих виборів не буде, але саме в столиці зосереджена найбільша кількість ЗМІ. Недостатню увагу центральної преси до регіонів, на думку А. Когута, можна буде компенсувати активністю громадського прес-центру. Активіст пообіцяв, що ця організації відрізнятиметься неупередженістю свого інформування про вибори. А доступ громадськості до виборчої інформації та висвітлення найпоширеніших зловживань дасть змогу завадити безкарному застосуванню адмінресурсу та інших форм виборчих фальсифікацій.

Отже, проведення місцевих виборів стане своєрідним тестом на демократію для діючої влади, і тестом для опозиції на уміння цивілізовано захищати свої права. Принаймні про свою зацікавленість у чесному перебігу виборів та об'єктивному встановленні їх результатів заявляють обидві сторони українського політикуму.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

«Закарпатполіметали» захоплюють рейдери?..

Вищий господарський суд України ухвалив рішення, залишити без розгляду позови про припинення процедури банкрутства ТОВ «Закарпатполіметали». Про це на прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН повідомив представник ліквідатора ТОВ «Закарпатполіметали» В. Гуртовий.

Він зауважив, що з моменту призначення нового керівника «Закарпатполіметали» почалися «дуже дивні речі». Підприємство різко зупиняється. Нарощується заборгованість із заробітної плати, яка станом на початок поточного року становить 4,8 млн грн. «Ми вважаємо, що такими діями

керівника підприємство було доведено до стану, коли стосовно нього Господарський суд Закарпатської області порушив справу про банкрутство», – підкреслював В. Гуртовий. Він також повідомив, що, незважаючи на заборону судом відчуження майна підприємства, колишнім керівником було здійснено продаж частини майна підприємства, що завдало збитків більше ніж на 1,5 млн грн. Новопризначений ліквідатор після проведення відповідної інвентаризації звернувся до правоохранних органів з метою притягнення осіб, які довели підприємство до такого стану, до відповідальності. Проте прокуратура не досить швидко реагує на ці звернення. Була порушена кримінальна справа, але слідство триває вже півроку. Натомість прокуратура піддала сумніву законність діяльності ліквідатора.

«Ми побачили, що сусіднє підприємство ТОВ “Сауляк”, у принципі, реалізувало план рейдерського захоплення ТОВ “Закарпатполіметали”... Не відповідаючи ліцензійним умовам на здійснення діяльності з видобутку золота на родовищі, його керівництво вирішило захопити майно та землі ТОВ “Закарпатполіметали” і на базі напрацьованої вже матеріальної бази “Закарпатполіметали” отримати ліцензію», – зазначив В. Гуртовий. За його словами, представники ТОВ «Сауляк» захопили об’єкти й обладнання «Закарпатполіметали» на підставі договору оренди землі. Річ у тому, що земля, на якій розташовано ТОВ «Закарпатполіметали», перебуває в оренді у ТОВ «Сауляк». Проте В. Гуртовий вважає цей договір оренди незаконним, оскільки його не можна було укладати, тому що на орендованій землі розташована чужа власність.

Після цього, за словами представника ліквідатора ТОВ «Закарпатполіметали», отримавши незаконно землю та право власності (начебто на сьогодні це рішення скасовано) на нерухомість ТОВ «Закарпатполіметали», ТОВ «Сауляк», «утверджуючись на незаконно захопленому майні», подає до органів місцевого самоврядування бізнес-план. «Це можна назвати бізнес-планом рейдерського захоплення ТОВ “Закарпатполіметали” і родовища. У цьому проекті ні слова немає про те, що робити з людьми, хто їм погасить заборгованість у майже 5 млн грн. Але пани, які називають себе власниками ТОВ “Сауляк”, кажуть, що будуть робити добре для регіону», – стверджував В. Гуртовий.

Представник ліквідатора ТОВ «Закарпатполіметали» у своєму виступі також звертав увагу журналістів на роботу Апеляційного господарського суду Львівської області. 13 жовтня поточного року було прийнято рішення, яким було скасоване рішення Господарського суду Закарпатської області про визнання права власності ТОВ «Закарпатполіметали» на всю нерухомість, що йому належить. В. Гуртовий повідомив про наявність у нього інформації, яка демонструє, що суддя ухвалював дане рішення під впливом незаконних вказівок колишнього голови Львівського апеляційного суду, який перед виходом у відставку зробив послугу представникам ТОВ «Сауляк». Дані інформація, за його словами, неофіційно була підтверджена також представником ТОВ «Сауляк».

«Ми бачимо, що одні й ті ж особи, представляючи інтереси однієї й тієї ж зацікавленої групи, послідовно реалізують план рейдерського захоплення підприємства», – на завершення свого виступу підкреслив представник ліквідатора ТОВ «Закарпатполіметали».

(Інформація CIAZ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин 25 жовтня зустрівся з Прем'єр-міністром Канади С. Гарпером.

Під час зустрічі В. Литвин високо оцінив рівень політичного діалогу між Україною та Канадою. При цьому керівник парламенту відзначив, що Прем'єр-міністр є не лише главою уряду держави, з якою Україна має особливе партнерство, але й колегою по парламентським справам.

В. Литвин також наголосив на активізації міжпарламентської складової двосторонніх взаємин на всіх рівнях, високо оцінивши у цьому контексті минулорічний візит в Україну спікера Палати громад П. Міллікена. Голова Верховної Ради також назвав унікальною Канадсько-українську парламентську програму, яка успішно реалізується вже протягом 19 років і дає можливість нашій молоді, працюючи в офісах парламентарій, на практиці долучатися до організації роботи інститутів демократії (*Сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Голова Верховної Ради В. Литвин зазначає, що внесення понад 2 тис. поправок до поданого урядом проекту Податкового кодексу свідчить про наміри депутатів заблокувати процес його ухвалення.

Спікер нагадав, що раніше планувалося, що депутати розглянуть проект кодексу на початку листопада і, можливо, ухвалять його в цілому, аби проект бюджету на наступний рік розроблявся вже на основі нового Податкового кодексу.

Проте, за словами спікера, уже на сьогодні до проекту кодексу внесено понад 2 тис. поправок, що, на думку В. Литвина, свідчить про «політичний, а не прагматично-економічний» підхід до розгляду законопроекту. В. Литвин також закликав депутатів не намагатися заблокувати законодавчий процес, а розвивати позитивні моменти, яких, на його погляд, достатньо у проекті Податкового кодексу (*Фундація «Відкрите суспільство»* (<http://deputat.org.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Питання співпраці в газовій сфері треба розглядати в загальному контексті відносин з Росією. Про це Голова Верховної Ради України В. Литвин заявив 22 жовтня в інтерв'ю телеканалу «Рада». На запитання, зниження чи збільшення ціни на російський газ можна очікувати за підсумками засідання Українсько-російського міжурядового комітету з питань економічного співробітництва, яке відбудеться 27 жовтня у Києві, В. Литвин зауважив: «Якби мова йшла про збільшення ціни на газ, то, очевидно, українська сторона не порушувала б питання про необхідність перегляду угоди, яку підписав попередній уряд щодо співпраці з Росією в газовій сфері».

Він нагадав, що позиція уряду, яку поділяє і Верховна Рада України, полягає в тому, що ця угода є непідйомною для України, «навіть з огляду на те, що ми домоглися щорічної знижки, яка становить у сукупності близько 4 млрд дол.». «Це проблема номер один», – наголосив керівник українського парламенту. Разом з тим, вважає він, «цю проблему номер один нам треба розглядати в загальному контексті відносин з Росією для того, щоб газ не перетворювався на політичний товар».

Голова Верховної Ради назвав «великим позитивом» ту обставину, що останнім часом вдалося нормалізувати відносини з Росією, «зняти ідеологічні розбіжності, які дратували не лише політиків, але й наші народи». Він звернув увагу на те, що товарообіг між Україною та Росією в цьому році, за прогнозами, має становити близько 40 млрд дол., а минулого року цей показник становив лише 15 млрд дол. «І сьогодні ми маємо вести розмову про те, як використати економічний потенціал України і Росії», – сказав В. Литвин (*Фундація «Відкрите суспільство» (<http://deputat.org.ua>)*. – 2010. – 25.10).

***

25 жовтня, перебуваючи у Полтаві, заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко зустрівся з головами студентських рад вищих навчальних закладів міста та розповів їм про досвід ВНЗ, в яких, згідно із Законом «Про вищу освіту», створена та діє модель студентського самоврядування. М. Томенко також презентував їм «Методичні рекомендації щодо впровадження норм Закону України “Про вищу освіту” щодо студентського самоврядування», видані Українською асоціацією студентського самоврядування та Інститутом політики за підтримки Фонду М. Томенка «Рідна країна». Крім того, він розповів про роботу нового світоглядного порталу «Рідна країна» (www.ridnaua.org), на якому теж можна знайти покрокові рекомендації механізму реалізації норм Закону.

Відповідаючи на запитання про те, що деякі вищі навчальні заклади України відкриті для партій влади і закриті для представників інших політичних партій, М. Томенко сказав, що він узагалі категорично проти того, щоб під час виборів навчальні заклади були територією партійної агітації. Однак він зазначив, що

«ВНЗ і студенти значною мірою стали заручники занадто сильної політичної гнучкості ректорів». «Вони ще нещодавно агітували за “Нашу Україну” та братні до Президента В. Ющенка політичні сили, а тепер багато з них різко перейшли у партію нинішньої влади і кажуть, що все життя мріяли бути в Партії регіонів», – додав віце-спікер (*Сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Депутаты фракции Партии регионов А. Зац и И. Прасолов предлагают парламенту законодательно закрепить введение обязательной категоризации гостиниц в Украине.

Соответствующий депутатский законопроект № 7293 «О внесении изменений в закон Украины “О туризме”» зарегистрирован в Верховной Раде 25 октября.

При этом запрещается предоставление услуг по размещению без наличия свидетельства об установлении соответствующей категории. Порядок установки категории гостиницами и другим объектам временного размещения определяется Кабмином.

Кроме этого, документ предусматривает отмену сертификации и стандартизации в сфере туристической деятельности, в частности отказ от обязательной сертификации на требование безопасности.

В пояснительной записке к документу отмечается, что в Украине за 11 лет действия Правил обязательной сертификации услуг по временному размещению (проживанию), по данным Госкомстата, действуют и прошли сертификацию всего 1648 гостиниц и аналогичных мест размещения, например в АРК – 96, в Ивано-Франковской области – 37 и т. д., тогда как по неофициальным данным только в Яремче (Ивано-Франковская обл.) предоставляют услуги более 90 гостиниц, из которых свидетельство на соответствие категории получили всего четыре.

Разработчики законопроекта отмечают, что сегодня ни в одной стране не проводятся работы по сертификации на требования безопасности, а в конце 2009 г. Европейская гостинично-ресторанная конфедерация утвердила единые стандарты классификации гостиниц HOTREC (*Версии.com* (www.versii.com). – 2010. – 26.10).

***

Депутаты Верховной Рады Ю. Кармазин (фракция Блока Наша Україна – Народна самооборона), В. Бевзенко и Ю. Мирошниченко (оба – фракция Партии регионов) предлагают парламенту запретить признавать право собственности на самовольно построенное недвижимое имущество, если построившему не принадлежит земельный участок, на котором размещено это имущество. Об этом говорится в законопроекте № 7279, зарегистрированном в Верховной Раде 21 октября.

В частности, депутаты предлагают внести изменения в ст. 376 Гражданского кодекса. Кроме того, предлагается установить список категорий земель участков, легализация самостроев на которых запрещена при любых условиях. В частности,

это касается земель природно-заповедного фонда и другого природоохранного назначения, историко-культурного назначения, водного фонда и лесохозяйственного назначения.

Также законопроектом предлагается запретить признавать право собственности на самострои, построенные с нарушением государственных строительных норм.

Кроме того, депутаты предлагают Верховной Раде определить, что самострои, построенные на землях, где их легализация запрещена, должны быть снесены (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту відхилити проект закону про внесення змін до ст. 23 Закону «Про питну воду та питне водопостачання» (щодо реагентів для очищення води та стоків).

Законопроектом (реєстр. № 6662) пропонується надати преференції вітчизняним виробникам реагентів для очищення питної води та стоків шляхом закуповування підприємствами питного водопостачання таких реагентів для технологічних потреб (очищення питної води та стічних вод) (*Сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 11 Закону «Про міський електричний транспорт» (щодо впровадження Типового договору про організацію надання транспортних послуг).

Проектом (реєстр. № 7050) пропонується доповнити ст. 11 чинного Закону положеннями, згідно з якими Кабінету Міністрів України надаватимуться повноваження щодо затвердження Типового договору про організацію надання транспортних послуг.

На засіданні комітету зазначалося, що необхідність прийняття акта зумовлена неврегульованістю питань, пов'язаних із встановленням договірних відносин у сфері надання транспортних послуг з пасажироперевезень трамваями та тролейбусами. Зокрема, зверталася увага на те, що чинний Закон «Про міський електричний транспорт» та затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 р. № 1735 Правила надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом передбачають встановлення відносин замовників транспортних послуг (місцевих органів влади) з перевізниками (підприємствами міського електротранспорту) шляхом укладання договорів про організацію надання транспортних послуг (*Сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до ст. 30 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо обліку та технічної інвентаризації.

Проектом закону (реєстр. № 2060) передбачається перевести повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад з обліку об'єктів нерухомого майна незалежно від форм власності з категорії делегованих до категорії власних (самоврядних), додавши до них повноваження на технічну інвентаризацію як тісно пов'язаний та невід'ємний від обліку технологічний етап (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 25.10.*).

***

Депутати Верховної Ради В. Макеєнко і Л. Клімов (обидва з ПР) пропонують парламенту скасувати обмеження на полювання в заказниках і заборону на полювання в зоні антропогенних ландшафтів біосферних заповідників. Про це йдеться в законопроекті № 7288.

У пояснівальній записці до законопроекту відзначається, що право на полювання є підвідом конституційного права громадян на користування природними ресурсами.

Крім цього, зняття заборони на полювання в зонах антропогенних ландшафтів, на думку авторів, позитивно вплине на поповнення бюджетів органів влади, які видають ліцензії на полювання.

Також законопроектом пропонується встановити, що проекти організації територій біосферних заповідників та охорони їх природних комплексів розробляються спеціалізованими проектними організаціями і затверджуються центральним органом виконавчої влади в галузі охорони навколишнього середовища після узгодження з органами місцевого самоврядування, на території яких перебувають заповідники.

Зона антропогенних ландшафтів включає території традиційного землекористування, лісокористування, водокористування, місце поселення, рекреації та інших видів господарської діяльності в біосферних заповідниках (*Фундація «Відкрите суспільство» (<http://deputat.org.ua>). – 2010. – 25.10.*).

***

Якщо темпи зростання споживацьких цін збережуться, то за три-четири роки в Україні зникне середній клас, а прірва між багатими і бідними досягне свого максимуму. Таку думку висловила голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики і підприємництва Н. Королевська, коментуючи підсумки економічної діяльності України за 9 місяців 2010 р.

За її словами, звичайно зростання інфляції свідчить про зростання економіки. В Україні ж інфляція стримує економічне зростання високими ставками за

кредитами і недокредитованістю національної економіки. Н. Королевська вважає, що відновлення високої інфляції є більшою загрозою, ніж ослаблення динаміки економічного зростання, і є найбільшим ризиком.

Максимально прискорило інфляцію зростання цін на продукти харчування, яке по окремих товарних позиціях перевищило 60 %. У результаті, за темпами інфляції Україна займає сьогодні лідеруюче місце серед країн СНД і Східної Європи.

«Стимулювання розвитку економіки уряд замінює латанням бюджетних дір, – сказала голова комітету ВР. – З початку року гривнева емісія, за офіційними даними, перевищила 23 млрд грн, і вся вона вкидається в ринок. Емісія розкрутила маховик інфляції, яка за минулій місяць становила 2,9 % – це абсолютний місячний рекорд з 90-х років».

За прогнозами Н. Королевської, якщо темпи зростання споживацьких цін збережуться, то за три-чотири роки в Україні зникне середній клас, а пріора між багатими і бідними досягне свого максимуму (*Фундація «Відкрите суспільство»* (<http://deputat.org.ua>). – 2010. – 25.10).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович упевнений, що укладання Угоди про вільну торгівлю з Канадою активізує співпрацю України з Канадою у торговельно-економічній сфері. На цьому глава держави наголосив 25 жовтня, відповідаючи на запитання під час прес-конференції у Києві, після завершення українсько-канадських переговорів.

В. Янукович зазначив, що підписання Угоди відповідає інтересам обох держав. «Ми виходимо з того, що і Україні, і Канаді дуже вигідно підписати цю Угоду. Лібералізація торговельних відносин дасть можливість значно розширити зовнішні ринки: Україні – на просторі Північної Америки, Канаді – на евразійському просторі», – підкреслив глава держави.

За словами Президента, черговий раунд переговорів стосовно створення зони вільної торгівлі відбудеться в Оттаві в середині грудня 2010 р.

У свою чергу прем'єр-міністр Канади С. Гарпер також висловив упевненість у важливості підписання між Канадою та Україною Угоди про вільну торгівлю.

«Ми прагнемо позитивних результатів переговорів щодо створення зони вільної торгівлі. І ми згодні з тим, що укладення такої Угоди не тільки сприятиме поліпшенню комерційних двосторонніх відносин, а й виходу наших країн на додаткові, нові ринки та зміцненню наших позицій на цих ринках», – підкреслив прем'єр-міністр (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2010. – 25.10).

***

Україна намерена збільшити потужності по обогащенню уранової руди, заявив Президент України В. Янукович. Кабінет Міністрів планирує вложить свыше 250 млн долл. в строительство нового предприятия на базе Новоконстантиновского месторождения. Сейчас потребности страны в урановой руде обеспечиваются лишь на треть, а в будущем ядерное топливо в мире будет только дорожать, уверены эксперты. Поэтому за счет нового производства Украина может значительно сэкономить.

Построить новые мощности планируется на базе Новоконстантиновского месторождения – его запасы составляют 3 млн т руды при общих запасах страны 20 млн т, рассказал источник в Минтопэнерго. По его словам, начало строительства запланировано на следующий год, а завершить его намерены через два-три года.

Если эти планы будут реализованы, страна сможет полностью обеспечить себя обогащенной рудой. По объемам добычи урановой руды Украина занимает шестое место в мире. Но из 2,4 тыс. т обогащенной руды урана в год, которые необходимы украинской энергетике, в Украине обогащается только 840 т (переработка ведется на Восточном ГОКе). Затем уран повторно обогащается в России, которая как страна-владелец ядерного оружия имеет право использовать соответствующие технологии и производит тепловыделяющие сборки – топливо для АЭС, одним из покупателей которого является Украина.

В Минтопэнерго оценивают инвестиции в открытие нового производства в 250–300 млн долл. и рассчитывают, что они окупятся в течение десяти лет. Реализовать эти планы вполне реально, считает независимый эксперт, бывший главный научный сотрудник отдела ядерной энергетической безопасности Института проблем национальной безопасности О. Кошарная: «В 1997 г. Казахстан находился на том же уровне, что и Украина, – производил не более 870 т урана в год. Но сейчас он занимает первое место в мире по объему производства обогащенного урана – 13,5 тыс. т в год» (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua). – 2010. – 25.10.*)

***

У 2012 р. уряд відправить за державні кошти на навчання за кордон до 3000 студентів. Про це заявив Прем'єр-міністр М. Азаров під час зустрічі з Прем'єр-міністром Канади С. Гарпером, який перебуває в Україні з офіційним візитом.

«Ми вирішили в наступному році за державні кошти відправити 300 наших студентів на навчання до кращих європейських та світових університетів. Ще через рік ми направимо 3000 студентів», – наголосив М. Азаров. Він додав, що уряд передбачає програму реформування освіти, розраховану на 10 років.

Після реалізації такої програми значно зросте рівень підготовки українських викладачів та студентів і Україна вийде на нову якість підготовки кадрів. За

словами глави уряду, Україна зацікавлена у співпраці з Канадою в галузі освіти (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 25.10).

***

В 2011 р. Україна вийде на докризовий рівень ВВП. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з Прем'єр-міністром Канади С. Гарпером, який перебуває в Україні з офіційним візитом.

М. Азаров зазначив, що світова економічна криза завдала Україні значних збитків, зокрема, у 2009 р. наша країна втратила 15 % ВВП, а дефіцит держбюджету сягнув більше, ніж 16 %. «У цьому році нам вдалося скоротити дефіцит бюджету до 5 %. Іде стабільний процес відновлення економіки, приріст ВВП становить близько 5 %. Ми сподіваємося, що в наступному році вийдемо на докризовий рівень ВВП», – наголосив глава українського уряду.

М. Азаров підкреслив, що урядові реформи направлені на модернізацію вітчизняної економіки та запровадження інвестиційно-інноваційної моделі розвитку України. Зокрема, за його словами, податкова реформа створить в Україні найпривабливіший у Європі інвестиційний клімат та буде кatalізатором прискореного економічного розвитку нашої країни (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 25.10).

***

Прем'єр-міністр України доручив Міністерству аграрної політики та Міністерству економіки протягом двох тижнів відпрацювати баланси внутрішнього споживання сільськогосподарської продукції на 2011 р. Про це повідомив міністр аграрної політики М. Присяжнюк на прес-конференції у Кабінеті Міністрів.

«Для нас, як для міністерства, це важливо, тому що ми із цих балансів будемо розуміти, який обсяг сільськогосподарської продукції ми зобов'язані будемо виростити, щоб забезпечити, у першу чергу, продовольчу безпеку», – наголосив міністр (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 25.10).

***

Прем'єр-міністр М. Азаров виключає можливість злиття «Газпрому» і «Нафтогазу».

Водночас він вважає, що запропоновані російським «Газпромом» для спільної розробки родовища газу в Астраханській області та на півострові Ямал можуть стати основою для створення СП «Нафтогазу» і «Газпрому».

«Гарні родовища. Якщо на основі цих родовищ ітиметься про створення СП і обміні активами, я думаю, що можна буде домовитися», – сказав він.

На думку російської сторони, створення спільного підприємства з Україною може стати першим етапом на шляху до об'єднання «Газпрому» і «Нафтогазу» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 25.10).

***

На заседании Комитета по вопросам экономического сотрудничества российско-украинской межгосударственной комиссии может быть рассмотрен вопрос взаиморасчетов Украины и России в рублях в торгово-экономическом сотрудничестве. Об этом сказал Премьер-министр Украины Н. Азаров.

«Россия задавала нам вопрос рублевых расчетов – мы могли бы и эту тему затронуть. Сотрудничество в финансовой сфере – тема, достойная обсуждения», – отметил Н. Азаров.

Он сообщил, что уже к подписанию подготовлено более десятка документов. «Все они достаточно важны, но мы хотели бы сосредоточиться, прежде всего, на условиях поставок природного газа в Украину в 2011 г., условиях транзита. Мы считаем, что на такой встрече необходимо вернуться к теме нашего сотрудничества в газовой сфере», – подчеркнул Н. Азаров (*Версии.com* (www.versii.com). – 2010. – 25.10).

***

В пресс-службе Министерства иностранных дел Украины сообщили, что Дания заинтересована в реализации инфраструктурных проектов в Украине. Как сообщается, заместитель министра иностранных дел Украины В. Майко во главе делегации деловых кругов Украины находится с рабочим визитом в Дании.

Так, В. Майко принял участие в работе украинско-датского бизнес-форума и ознакомил участников встречи с состоянием украинско-датского торгово-экономического сотрудничества.

Кроме того, замминистра отметил важность развития инвестиционного сотрудничества и реализации новых совместных проектов в сферах инфраструктурного строительства, логистики, текстильной и пищевой промышленности, использования возобновляемой энергетики и внедрения современных высокотехнологичных разработок.

Помимо этого, в связи с новым подходом в реализации инвестиционной политики в Украине и высказанных предложений, стороны заявили о своей готовности активизировать украинско-датское торгово-экономическое сотрудничество.

Между тем, было принято решение об организации визита представителей Дании в Украину, которые заинтересовались в реализации инфраструктурных проектов в рамках подготовки к чемпионату Европы по футболу Евро-2012, сотрудничестве в области сельского хозяйства и возобновляемой энергетики (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2010. – 25.10).

ПОЛІТИКА

Двадцять громадських організацій звернулися до Голови Верховної Ради В. Литвина та народних депутатів із закликом зняти з розгляду законопроект № 1015-3 «Про мови в Україні». Про це йдеться у спільному зверненні громадських організацій до керівника парламенту та народних депутатів.

Громадські організації вважають, що ухвалення законопроекту про мови призведе до: поляризації українського суспільства за мовною ознакою; зменшення прибутків держави через ненадходження до бюджету податків із рекламного ринку та ринку кінопрокату; позбавлення робочих місць сотень перекладачів, акторів, працівників рекламних агенцій та одночасного збільшення штату державних службовців; збільшення державних видатків на дублювання документообігу російською мовою та оплату праці додаткових держпрацівників.

Автори звернення також переконані, що схвалення законопроекту «Про мови в Україні» призведе до «перетворення освіти на поле нескінчених мовних і політичних воєн, спричинених обов'язковим опитуванням учнів (їхніх батьків) та студентів щодо мови, якою вони хотіли б навчатися».

На думку членів громадських організацій, російська мова, якій приділена найбільша увага в проекті закону «Про мови в Україні», не потребує захисту, оскільки в багатьох статтях чинного Закону України «Про мови в Українській РСР» окремо фіксуються можливості вживання російської мови за небажання чи нездатності спілкуватися українською. Крім цього, факти та соціологічні дані свідчать про домінування російської майже у всіх сферах життя (передусім на телебаченні та в інтернет-просторі) (*Фундація «Відкрите суспільство» (<http://deputat.org.ua>). – 2010. – 25.10.*)

***

Представители партий ВО «Батьківщина», «Гражданская позиция», «За Украину!», Партия защитников Отечества, «Реформы и порядок», «Свобода», Украинская народная партия, «Украинская платформа» вошли в Комитет защиты голосов избирателей «Стоп фальсификации!». Об этом сообщает пресс-служба партии «За Украину!».

«Кампания по выборам в местные советы, продолжающаяся в Украине, свидетельствует, что власть создает серьезные препятствия на пути свободного волеизъявления граждан. Ставка делается на манипуляции и фальсификации», – сказано в совместном заявлении политических партий-членов комитета.

Главными заданиями комитета является мониторинг избирательного процесса, сбор и систематизация информации об избирательных махинациях и фальсификациях, применяемых властью по всей стране; донесение информации об этих фальсификациях до украинского и международного сообщества;

координация действий в день голосования (31 октября 2010 г.) с целью обеспечения честного подсчета голосов; совместные действия, в том числе акции протеста, для защиты волеизъявления избирателей.

Председательство в комитете представителями партий будет осуществляться поочередно, а решения будут приниматься путем общего согласования участников.

Такие же совместные комитеты создаются и на уровне областей, городов и районов.

«Мы открыты для присоединения политпартий, общественных организаций и активистов на всех уровнях. Избирательные махинации должны быть остановлены. Власть, избранная преступным путем, не может быть легитимной. Власть должны избирать не те, кто считает голоса, а те, кто голосует – украинский народ», – сказано в совместном заявлении политических партий-членов комитета (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 25.10).

***

Лідер ВО «Батьківщина» Ю. Тимошенко заявляє, що діюча влада надрукувала більше 83 млрд емісійних грн. Про це вона заявила на пресконференції у Хмельницькому.

«Станом на 1 вересня в Україні було надруковано 77,2 млрд грн. За жовтень влада надрукувала ще 5 млрд грн. У сумі ми маємо понад 83 млрд грн грошей, які не підкріплені економічними засобами», – заявила лідер «Батьківщини».

За її словами, через два-три місяці в Україні стрімко зросте рівень інфляції. Крім того, Ю. Тимошенко зауважила, що левова частка цих коштів пішла до добудову об'єктів Євро-2012.

«Якщо за мого прем'єрства кошторис НСК “Олімпійський” вартував 2,1 млрд грн, то зараз вартість цього об'єкта зросла до 4,2 млрд грн. Хто і кому дав право підвищувати вартість добудови стадіону?» – запитала вона, додавши, що «це реальне корупційне заробітчанство» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 25.10).

***

Лидер партии «Батьківщина» Ю. Тимошенко считает, что в Украине развивается эрозия демократии. Об этом оппозиционный политик заявила в ходе встречи с Премьер-министром Канады С. Гарпером.

Как сообщает пресс-служба «Батьківщини», по словам Ю. Тимошенко, об этом свидетельствуют систематические нарушения Конституции и законов Президентом Украины и подвластным ему правительством. В частности, происходит пренебрежение правами и свободами людей. Также происходят запугивание и репрессии в отношении людей и оппозиции, цензура, избиение и исчезновение журналистов.

Кроме того, Ю. Тимошенко подчеркнула, что давление на оппозицию, СМИ и

гражданское сообщество особенно усиливаются, исходя из проведения местных выборов, которые должны состояться 31 октября. В этой связи она сообщила о вмешательстве властей во внутренние дела одной из ведущих оппозиционной партии: создании клонов, параллельных структур, репрессивных действий налоговых и контролирующих органов, о незаконном изготовлении избирательных бюллетеней на харьковской типографии (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2010. – 26.10.*).

***

«Батьківщина» решила отзывать своих кандидатов с выборов Львовского городского совета. Об этом говорится в обращении ликвидационной комиссии Львовской горорганизации во Львовскую городскую избирательную комиссию.

Также ликвидационная комиссия призывает всех кандидатов от партии снять свои кандидатуры, иначе они будут исключены из «Батьківщини». В частности, уже сейчас из партии исключены 10 кандидатов в депутаты горсовета во главе с лидером горорганизации А. Дзюбаном.

Кроме того, партия намерена требовать признания выборов в горсовет недействительными (*Главком: Новости политики и экономики // «Батьківщина» отозвала своих кандидатов с выборов Львовского горсовета (http://glavcom.ua). – 2010. – 25.10.*).

***

Усилий государства для развития инновационных технологий недостаточно. Об этом глава партии «Сильная Украина» С. Тигипко заявил в ходе посещения инженерного центра «Украинской промышленной энергетической компании» в Харькове.

По словам С. Тигипко, УПЭК – это то предприятие, которое внедряет новые инновационные продукты и создает новые рабочие места. Характерной его особенностью является то, что в своей работе УПЭК использует наработки отечественных инжиниринговых компаний. «Что касается сферы инновационных технологий, то это одно из самых важных направлений для страны», – уверен политик.

По его словам, только за средства государства нужного результата достичь не удастся. «Выход, я считаю, в государственно-частном партнерстве», – подчеркнул политик. По убеждению лидера «Сильной Украины», государство должно из уст самого производства услышать проблемы и создать условия для того, чтобы в эту сферу вкладывались частные средства. Наряду с громадным научным потенциалом Украины, это обеспечит стране хорошие позиции на мировом рынке инноваций. «У нас есть все возможности быть страной, которая будет производить много инновационных разработок, внедрение которых обеспечит высокую добавленную стоимость. А это – экономический рост», – считает С. Тигипко (*ProUA (www.proua.com). – 2010. – 26.10.*).

***

Європейський Союз готовий до компромісів з Україною з усіх питань, крім порушення демократичних свобод. Про це заявив комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства С. Фюле.

Він зазначив, що в ході дискусії 25 жовтня під час засідання Ради закордонних справ ЄС міністри країн-членів висловилися за те, щоб наступний саміт ЄС – Україна, який відбудеться 22 листопада, пройшов успішно.

«На саміті будуть порушені всі важливі питання, такі як лібералізація візового режиму, угода про асоціацію, створення глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, а також підтримка реформ», – сказав С. Фюле (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 26.10).

***

Після місцевих виборів Партії регіонів вдасться поліпшити своє представництво в органах місцевої влади України, зокрема, у центрі. Про це заявив голова правління Комітету виборців України О. Черненко на прес-конференції. На думку голови КВУ, на заході Партії регіонів удасться поліпшити свої позиції, причому й об'єктивно, і за рахунок незаконних втручань.

«Центр справді буде певною лінією розлуму. Саме тут буде найбільший конфлікт інтересів», – сказав він.

«Я думаю, що Партія регіонів поліпшить свої позиції в центрі. Але чи візьме вона під контроль місцеві ради повністю? У деяких областях за рахунок мажоритарників їй це вдасться. Але в цілому, я гадаю, що політична конкуренція на місцевому рівні збережеться», – припустив О. Черненко (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 25.10).

***

Партия «Единый центр» будет сотрудничать с властями при условии ведения экономических реформ. Об этом заявил лидер «Единого центра» В. Балога в эфире программы «Черное и белое» на телеканале ТВi.

«Я не готов сотрудничать, и те голосования, которые сегодня ведутся в парламенте группой “Единого центра”, говорят о том, что они ни одного решения не поддерживают по голосованию в Верховной Раде», – сказал он.

Отсутствие сотрудничества В. Балога объяснил тем, что в Верховную Раду не вносится пакет законов по экономическим реформам. «Если будет вырабатываться экономический блок, то нет вопросов – мы не будем в оппозиции к власти, мы будем это поддерживать», – заявил лидер «Единого центра».

При этом политик прогнозирует, что настоящая оппозиция в стране появится в межвыборный период, сообщает Украинская правда. «Никто из тех, кто сейчас декларирует, что он в оппозиции, никого у себя не объединит, потому что все хотят быть большими», – отметил В. Балога (*MIGnews.com.ua*

(www.mignews.com.ua). – 25.10).

***

Лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк призвал власть прекратить спекулировать на языковом вопросе. «В Украине единственный государственный язык – украинский. И здесь дискуссии не может быть», – заявил А. Яценюк на пресс-конференции в Ужгороде, отвечая на вопрос об изменениях в закон о языке, предложенных Партией регионов.

По его словам, ст. 10 Конституции гарантирует свободное развитие, использование и защиту других языков национальных меньшинств, причем русский – единственный язык, кроме украинского, отдельно упомянутый в этой статье Основного закона, сообщили в пресс-службе «Фронту змін».

По его словам, партия власти вытянула сегодня языковой вопрос только для одного – чтобы отвлечь людей от проблем, которые она так и не смогла решить почти за год пребывания во власти, а также чтобы восстановить доверие своих сторонников. «Они провалили все экономические, социальные и политические реформы. И для того чтобы каким-то образом мобилизовать свой избирательный блок, преимущественно русскоязычный, они прописали закон, разработанный исключительно под русскоязычное население».

А. Яценюк посоветовал власти «заняться теми вещами, которые они обещали перед выборами, а не спекуляцией на языковом вопросе» (*Главком: Новости политики и экономики // ПР провалила реформы – Яценюк (<http://glavcom.ua>). – 2010. – 25.10.*)

***

Председатель партии «Народная власть» И. Винский считает, что идея ввести административную ответственность для наемных работников за неинформирование контролирующих органов о получении зарплаты «в конвертах» возможна лишь как временная мера, и только при осуществлении системной пенсионной и зарплатной реформ.

«К вопросу трудоустройства причастны, по крайней мере, два человека – работодатель и работник, который устраивается на работу. Поэтому нужно разработать систему мер административного и экономического характера, которая в равной степени будет влиять на обоих», – отметил И. Винский.

По его мнению, заработную плату загоняет «в тень», в частности, нынешний уровень социальных платежей и налогов, которые составляют 54 копейки с каждой заработанной гривни.

Политик убежден, что для решения проблемы вывода заработной платы из «тени» следует начать с параллельного проведения пенсионной реформы и реформы оплаты труда с целью стимулирования высших легальных доходов наемных работников.

«Говорят, зарплата сейчас в тени. Но не вся зарплата, потому минимальные 870 грн работодатели вынуждены платить официально. Другое дело, что по крайней мере еще столько же они платят работнику в конверте. А вот если бы минимальную

зарплату поднять до реальных 1,5 тыс. грн, ее “тенизация” сразу же существенно бы уменьшилась», – убежден И. Винский.

Он также отметил, что одновременно с поднятием размера минимальной зарплаты нужно ввести уголовную ответственность за низкий уровень оплаты труда, а также урегулировать вопрос почасовой оплаты труда (*Минфин.сом. ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Народний депутат Б. Губський заявляє, що його не виключали з партії ВО «Батьківщина». Про це сказано в заявлении депутата.

«Чергові заяви А. Турчинова із приводу мого виключення із фракції БЮТ знову виглядають як кухонні плітки домогосподарок. Хочу зазначити, що досі не прийнято навіть рішення президії ВО “Батьківщина” про виключення мене з партії», – заявив він. При цьому нардеп додав, що О. Турчинов веде з ним нечесну політичну боротьбу.

На думку депутата, діяльність О. Турчинова призводить до поразок партії на виборах. «В 2008 р. він керував виборами в Київраді і йшов на мера – нищівний програв. Під час президентських виборів в 2010 р. – був керівником штабу – програв. Коли один раз програв – це помилка, коли двічі – система, коли треті – свідомі закономірності. Це означає, що він свідомо працює на розвал БЮТ», – заявив Б. Губський. На закінчення депутат сказав, що на майбутніх виборах у Раду Турчинов «доб’є БЮТ».

Як раніше повідомлялося в ЗМІ, депутата Б. Губского виключили із фракції БЮТ в парламенті за наказом першого заступника голови партії «Батьківщина» О. Турчинова (*Фундація «Відкрите суспільство»* (deputat.org.ua). – 2010. – 25.10).

***

Найближчим часом лідер «Фронту змін» А. Яценюк внесе до Верховної Ради закон про мішану систему на виборах до парламенту України. Про це він повідомив 25 жовтня на прес-конференції в Ужгороді.

«За цим законом половина складу Верховної Ради обиратиметься за партійними списками, половина – у мажоритарних округах», – повідомив А. Яценюк.

За його словами, у прикінцевих положеннях закону буде закріплено, що ці парламентські вибори будуть останніми, які проводяться за мішаною системою. Наступна Верховна Рада має обиратися вже за відкритими списками, підкреслив лідер «Фронту змін» (*Фундація «Відкрите суспільство»* (<http://deputat.org.ua>). – 2010. – 25.10).

ЕКОНОМІКА

Станом на 21 жовтня в Україні засіяно 7,6 млн га зернових. Про це повідомив міністр аграрної політики М. Присяжнюк на прес-конференції у Кабінеті Міністрів.

«Ми посіяли на 21 жовтня 7,6 млн га зернових: озимої пшениці – 6 млн 300 тис. га (у минулому році на цей період було посіяно 6 млн га озимої пшениці), жита – 317 тис. га із запланованих 345 тис. га (у минулому році – 295 тис. га), ячменю – 970 тис. га (у минулому році – 1 млн 100 тис. га)», – поінформував міністр. При цьому М. Присяжнюк зазначив: «У цілому побоювання щодо обсягів у гектарах проведення озимих посівних у нас не викликає».

Міністр також повідомив, що згідно з науковими твердженнями на сьогодні сівба озимих культур ще можлива на півдні України, особливо в Криму, де останнім часом пройшли дощі. «І ми бачимо, зробивши таку аналітику, опитування, що багато господарств зорієнтовані на збільшення обсягів посіву кукурудзи у наступному році», – відзначив він та нагадав, що міністерство на наступний рік збільшило обсяги посіву буряків та кукурудзи.

Разом з цим М. Присяжнюк сказав про можливості збільшення в Україні обсягів вирощування зернових, але не за рахунок збільшення площ посіву. За його словами, в сегменті рослинництва необхідно зробити два кроки: «Перший крок – це забезпечення технічного переоснащення, в першу чергу зернозбиральною технікою, і наступний – це технічне переоснащення щодо іншої сільськогосподарської техніки, яка задіяна в посівах і обробці зернових». За підрахунками науковців, як повідомив міністр, Україна втрачає через відсутність зернозбиральної техніки від 3,5 млн до 5 млн т зернових, а через відсутність достатньої кількості якісної техніки для посіву зернових – близько 2 млн т (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 25.10.*)

***

В Україні обсяги виробництва продуктів харчування перевищують потреби споживання внутрішнього ринку. Про це повідомив міністр аграрної політики М. Присяжнюк 25 жовтня на брифінгу.

За словами міністра аграрної промисловості, поточного року виробництво гречки заплановано в обсязі 162 тис. т при обсязі споживання за останні роки – 140 тис. т; рослинної олії буде вироблено 2,9 млн т при внутрішньому споживанні 0,7 млн т. «Це говорить про те, що більше 2 млн т олії у нас буде експортувано», – зазначив він та додав, що Україна посідає в сегменті експорту соняшникової олії більше ніж 60 %: «Це вже говорить про те, що ми на зовнішніх ринках у цьому сегменті домінуємо».

М. Присяжнюк зазначив, що виробництво цукру на сьогодні планується в обсязі 2 млн т,

тоді як обсяги споживання становлять 1,8 млн т. Також міністр зауважив, що Україна має квоту на ввезення цукру-сирцю в обсязі 260 тис. т. Він також повідомив, що під час зустрічі Прем'єр-міністра України М. Азарова з главою уряду Російської Федерації В. Путіним планується розглянути питання щодо можливості експорту українського цукру до Росії у 2011 р.

М. Присяжнюк також зазначив, що виробництво овочів заплановано у 7,3 млн т, тоді як споживання становить 5,5 млн т; картоплі буде вироблено 18 млн т при споживанні 6 млн т; яєць – 16 млрд шт., тоді як обсяг споживання традиційно за останні роки становить 12,9 млрд шт. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 25.10.*)

***

За перше півріччя 2010 р. експортна складова молока і молочних продуктів зросла майже на 30 %. Про це повідомив міністр аграрної політики М. Присяжнюк 24 жовтня на брифінгу.

Він зазначив, що до кінця 2010 р. в Україні буде вироблено 11,2 млн т молока при внутрішньому споживанні 9,1 млн т.

«Експортна складова молока і молочних продуктів у нас зростає, і за перше півріччя цього року вона зросла приблизно на 30 %. Тобто близько 1,7–2 млн т молока у вигляді сирів і інших продуктів ми будемо експортувати», – наголосив міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 25.10.*)

***

Реальний дефіцит бюджету України за підсумками 2009 р. становив понад 100 млрд грн. Про це заявив міністр фінансів Ф. Ярошенко.

За його словами, замість надання антикризової підтримки, центральна влада компенсувала прорахунки в адмініструванні фінансів масштабними запозиченнями.

«Обсяг запозичень у 2009 р. становив 105,3 млрд грн, що утричі більше, ніж у 2008 р., і в 10 разів більше, ніж у 2007 р.», – сказав Ф. Ярошенко.

«Відповідно, доходи держбюджету в минулому році були виконані більш ніж на 80,9 %. Як наслідок – були перекреслені всі результати роботи розрахункової системи Мінфіну, досягнуті за роки незалежності України», – сказав він.

При цьому міністр заявив, що нинішній владі вдалося знизити реальний дефіцит держбюджету на 5,3 млрд грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 25.10.*)

***

На 1 октября размер невыплаченных зарплат уменьшился на 4,9 % по сравнению с 1 сентября до 1 340,311 млн грн. Об этом сообщил Государственный комитет статистики.

Наибольший размер невыплаченных зарплат на 1 октября был зафиксирован в Донецкой области – 250,082 млн грн, в Харьковской области – 139,190 млн грн, в Луганской области – 123,326 млн грн и в Киеве – 121,390 млн грн.

В сентябре задолженность по выплате заработной платы за счет средств государственного и местных бюджетов уменьшилась на 11,9 % по сравнению с августом, составив на 1 октября 2010 г. 9,761 млн грн.

При этом задолженность госбюджета составила 9,734 млн грн, а задолженность по выплате зарплаты за счет средств местных бюджетов – 0,027 млн грн (*Версии (www.versii.com). – 2010. – 25.10.*).

***

Убытки жилищно-коммунальной отрасли Украины превысили 1,2 млрд грн. Об этом сообщил журналистам на пресс-конференции заместитель министра по вопросам ЖКХ Г. Семчук.

«Сегодня убытки в отрасли составляют более 1 млрд 200 млн грн, и, как не горько говорить, эти убытки растут», – отметил Г. Семчук.

Он также добавил, что по сравнению с соответствующим периодом 2009 г. убытки возросли на 22 %. По его словам, дебиторская задолженность на предприятиях составляет 11,4 млрд грн, и с начала года она возросла на 3 %; главный должник предприятий ЖКХ – население Украины.

В то же время замминистра сообщил, что кредиторская задолженность на сегодняшний день достигла 14,4 млрд грн, темпы ее прироста с начала года составили 15,5 %. По его словам теплокоммунэнерго должны за газ в этом году больше 2,5 млрд грн, а долги за электроэнергию водопроводно-канализационного хозяйства составляют 1,2–1,3 млрд грн (*Главком: Новости политики и экономики // Убытки ЖКХ превысили 1,2 млрд грн (http://glavcom.ua). – 2010. – 25.10.*).

***

К весне 2011 г. условия по кредитованию ипотеки в гривне будут уже достаточно комфортными – на уровне 14–16 %, и будут предложены более гибкие условия.

Такой прогноз озвучил председатель правления Укрсоцбанка Б. Тимонькин.

По мнению главы банка, поднятие ставок по валютным ипотечным кредитам в 2008 г. было обусловлено ростом стоимости ресурсов.

«Деятельность банка во многом схожа с работой трейдеров бензина. Если нефть растет, бензин дорожает; нефть дешевеет – бензин дешевеет. То есть я взял ресурс, если я за него плачу дороже, у меня себестоимость выше, добавил на него некую свою маржу и продал», – отметил банкир (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2010. – 25.10.*).

***

25 октября министр аграрной политики Н. Присяжнюк сообщил, что Украина готова обсудить с Россией возможность поставки на российский рынок кукурузы в обмен на продовольственную пшеницу.

«Мы не знаем, будет российская сторона поднимать этот вопрос или нет (поставки украинской кукурузы в обмен на российскую пшеницу), но если будет, то мы будем реагировать на это позитивно», – сказал министр.

По словам Н. Присяжнюка, ранее этот вопрос обсуждался с министром сельского хозяйства РФ.

При этом министр не исключил, что вопрос обмена российской пшеницы на украинскую кукурузу будет обсуждаться на встрече премьеров обоих государств 27 октября.

По его словам, Россия в этом году собрала урожай зерна достаточный для обеспечения внутренней потребности, однако имеет больше продовольственной пшеницы, чем фуражного зерна (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 25.10).

***

В портах Украины находится 472 тыс. т зерна из-за ограничения Кабинетом Министров Украины экспорта зерновых без предоставления зернотрейдерам времени для отправки на экспорт товара, который уже поступил в порты, сообщает радио «Свобода» со ссылкой на Украинскую зерновую ассоциацию (УЗА).

Согласно сообщению, 230 тыс. т зерна уже погрузили на суда, а 242 тыс. т – частично отгрузили или подготовили к отгрузке.

Министерство экономики Украины 20 октября начало прием заявок на получение лицензий на экспорт.

23 октября министр аграрной политики Н. Присяжнюк заявил, что Кабмин продолжит квотирование экспорта зерна, введенное до 31 декабря, в случае угрозы продовольственной безопасности страны (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 25.10).

***

Чистый убыток ОАО «Укртелеком» за девять месяцев 2010 г. уменьшился в 3,1 раза, до 62 млн 655 тыс. грн, по сравнению с 194 млн 814 тыс. грн за аналогичный период 2009 г. Об этом говорится в раскрытии информации Госкомиссии по ценным бумагам и фондовому рынку.

Чистый доход (выручка) от реализации продукции (товаров, работ, услуг) за отчетный период увеличился на 2,15 %, до 5 млрд 74 млн 21 тыс. грн, по сравнению с 4 млрд 967 млн 53 тыс. грн за девять месяцев 2009 г. (*Перший Діловий канал 2009* (www.fbc.net.ua). – 2010. – 25.10).

***

Національний банк оцінює зростання української економіки в січні – вересні 2010 р. на рівні близько 5 %. Про це йдеться в повідомленні НБУ.

Регулятор пише, що зростання індексу виробництва базових галузей за дев'ять

місяців прискорилося до 6,5 % порівняно з 2009 р.

Основна причина зростання індексу – поліпшення динаміки рослинництва у вересні завдяки більш пізнього початку збирання врожаю.

Крім того, НБУ підкреслює, що підвищення зовнішнього інвестиційного попиту зумовило високі темпи зростання промислового виробництва, тоді як стабільне зростання реальної заробітної плати підтримує внутрішній споживчий попит (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 26.10.*).

***

Европейский банк реконструкции и развития выделил Украине с начала года 460 млн евро кредитных ресурсов. Об этом на пресс-конференции заявил ведущий советник ЕБРР А. Усов.

«Львиная доля инвестиций пришлась на сектор сельского хозяйства. Это выращивание, переработка и упаковка продукции. ЕБРР готов в перспективе в этот сектор вкладывать значительные деньги», – отметил А. Усов.

Кроме того, Украина и Европейский банк реконструкции и развития договорились о выделении Национальной энергетической компании «Укрэнерго» кредита в размере 175 млн евро. Данный кредит выделяется для строительства линии электропередач 750 кВ «Запорожская АЭС – подстанция “Каховская”» (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2010. – 25.10.*).